

Nr 848

Av herr **Lothigius m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 150, angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1960/61, m. m.

Det åligger anordnare av vadhållning med totalisator att i samband med trav- och galopptävlingar enligt grunder som fastställts av riksdagen innehålla och — efter avdrag för anordnaren tillkommande kostnadsersättning — till statsverket inleverera viss del av insatssumman. År 1948 höjdes vinstavdraget för samtliga spelformer till 30 procent. Redan året därpå sänktes emellertid avdraget för alla spelformer utom kombinerad vadhållning till 20 procent medan avdraget för den senare vadhållningsformen bibehölls oförändrad. Vid 1958 års riksdag beslöts, att från och med den 1 juli 1958 skulle vinstavdraget för icke kombinerade tävlingsformer utgöra 25 resp. 20 procent av insatssumman, allteftersom det vore fråga om trav- och galopptävlingar. På V 5-vadhållning har hittills tillämpats de procent-satser för vinstavdraget som gäller för icke kombinerad vadhållning.

V 5-vadhållning introducerades i augusti 1959 av galopporganisationerna, och sedan november 1959 har denna vadhållningsform även införts vid flera av landets travbanor. I november 1959 utgjorde vid travbanorna omsättningen på V 5-spelet 578 354 kronor och i februari i år 7 738 324 kronor. Samtidigt har totalisatoromsättningen i fråga om plats- och vinnarspel vid travbanorna visat en nedåtgående tendens. Med hänsyn till denna utveckling har totalisatorutredningen ansett det nödvändigt att en omprövning genomföres i viss utsträckning av de nuvarande principerna för fördelningen av totalisatorinkomsterna och föreslår i avvaktan på slutligt förslag i ämnet en provisorisk justering — med verkan fr. o. m. den 1 juli innevarande år — av de procenttal, som anger vinstavdraget. Ändringen innebär att avdrag vid V 5-vadhållning höjes till 35 procent i fråga om såväl galopp- som travtävlingar samt att vinstavdraget för andra vadhållningsformer än kombinerat spel sänkes till 20 procent för travsporten medan detsamma föreslås bli oförändrat för galoppsporten. Vinstavdraget vid kombinerad vadhållning, eller 30 procent, behandlas ej av utredningen. De föreslagna ändringarna skulle innebära en ökning av den statliga vinstandelen i totalisatorverksamheten med (15 — 8,5 =) 6,5 miljoner kronor. Finansministern föreslår riksdagen att besluta i enlighet med utredningens förslag.

Enligt de direktiv som Kungl. Maj:t lämnat utredningen skall ändamålet med totalisatorspel alltjämt vara att gynna hästaveln inom landet. En ofrån-

komlig förutsättning för att goda tävlingshästar skall kunna uppfödas inom riket är att uppfödarna finner en sådan avel lönsam. Vid behandlingen av den särskilda anslagsposten till stöd åt varmbloodsaveln har innevarande års riksdag beslutat (JOU 1, 1960, sid. 20) att "något särskilt stöd i framtiden ej bör utgå över riksstaten till den professionella trav- och galoppporten". Däremot skulle, enligt utskottet, ekonomiskt bistånd lämnas Svenska travsportens centralförbund, Svenska galoppportens centralförbund, Skånska fältrittklubben samt Jockeyklubben genom utnyttjande av totalisatormedel vilka ej inlevererats till staten. Orsaken till detta ställningstagande är att man anser, att det ekonomiska stödet, vilket i förevarande sammanhang består av uppfödningssubventioner för tävlingshästar, avelspris m. m., har till uppgift att garantera verksamheten för den statliga skattekälla, som totalisatorvadhållningen utgör. I en motion till årets riksdag (II:278) framhålls att "avsikten med detta stöd är att ge trav- och galoppporten erforderligt hästmateriel med syfte att vidmakthålla grunden för en statlig inkomstkälla". Dessa bidrag är av vital betydelse icke minst för galoppporten.

Det kan vara befogat att redogöra för några av de fundamentala skillnader, som råder mellan galopp- och travsporten. Till följd av att galopphästar är beridna sker förslitning av sådana utan tvekan snabbare än av travare. Det är vidare allmänt känt, att en galopphest normalt endast gör 8 å 10 lopp om året till skillnad mot hästar inom travsporten, vilka kan utnyttjas i betydligt större utsträckning. Dessutom är galoppssäsongen betydligt kortare än travssäsongen, eftersom galopp inte kan förekomma på bl. a. frusen bana.

För närvarande bedrivs V 5-vadhållning vid tio travbanor och vid landets samtliga tre galoppbanor. Ekonomien vid galoppbanorna har under senare år varit hårt ansträngd. Den kraftiga ökningen av V 5-spelet inom travsporten kommer med all sannolikhet att medföra att galopporganisationerna får räkna med en minskning i V 5-vadhållningen jämfört med 1959. Redan nu kan man notera att omsättningen på V 5-spelet sjunkit på två galoppbanor, medan viss ökning kunnat konstateras på den återstående.

Motionärerna delar statskontorets mening, att de ekonomiska förhållandena för galoppporten ställer sig annorlunda, eftersom vinstmöjligheterna för denna sportgren är mindre och omsättningen avsevärt lägre än vid travtävlingar. Det bör i detta sammanhang understrykas, att en betydande del av totalomsättningen vid galopptävlingar sker på kombinerat spel. År 1959 omsattes 40,9 procent på kombinerad vadhållning vid landets galoppbanor. Denna spelform förekommer inte inom travsporten, som använder sig av vinnar- och platsspel samt V 5-vadhållning. Till följd av det högre vinstavdraget för kombinerat spel skulle därför en förhållandevis större ökning inträda i skattebelastningen för galoppporten vid borttagande av 1958 års höjning med fem procent av vinstavdraget för icke kombinerat

spel vid travtävlingar. Skillnaden i avdragens storlek tillkom på sin tid för att utjämna skattetrycket mellan de två hästsportformerna. Medelavdraget för galoppsporten under 1959 var 24,7 procent och har under en serie av år legat över denna siffra. Enligt vår uppfattning talar starka skäl för att galoppsporten erhåller höjning av vinstavdraget för V 5-spel med 10 procent samt att vinstavdraget för kombinerat spel sänkes från 30 till 25 procent.

Totalisatorutredningen räknar i sitt betänkande med en avsevärt större nedgång i totalisatoromsättningen för galopp än för trav genom den föreslagna höjningen av vinstavdraget för V 5-vadhållning. Uppskattningsvis skulle det för travsportens vidkommande röra sig om en minskning med nio à tio procent från 175 till 160 miljoner kronor samt vad avser galoppsporten med 33 procent från 15 till 10 miljoner kronor. De ogynnsamma förhållandena för hästuppfödarna visas bäst av att stostammen för galopphästarna under de senaste åren reducerats med närmare 50 procent samt att galoppsporten, för att erhålla tillräckligt stora fält, tvingas importera tävlingshästar.

Under återopande av det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 150 om vinstavdrag vid totalisatorspel

dels besluta att från och med den 1 juli 1960 vinstavdraget vid V 5-spel i samband med galopptävlingar skall uppgå till 30 procent samt att vinstavdraget vid kombinerad vadhållning från samma dag skall sänkas till 25 procent;

dels hemställa hos Kungl. Maj:t att bidragen till trav- och galopporganisationerna gives en sådan storlek att uppfödningen av tävlingshästar inom landet kan hållas på en så lönsam nivå att importen därav kan nedbringas till minimum samt att gällande trav- och galoppkala blir föremål för viss justering uppåt.

Stockholm den 17 maj 1960

Carl Wilh. Lothigius

Henry Brandt

Carl Christenson

Gust. Nilsson

i Göingegården